

Zvony Podluží

100. výročí
republiky

Pravidelné rubriky: O čem se právě mluví v regionu
• Co nového v obcích • Kalendář akcí • Weinviertler
Dreiländereck • MAS Dolní Morava • Fotoreportáž

O čem se mluví v Regionu Podluží

Ples Regionu Podluží

V pátek 26. 1. 2018 se konal XV. ročník plesu Regionu Podluží, tentokrát ve sportovní hale v Ladané. K tanci a poslechu hrála hostům Dechová hudba Zlatulka a taneční skupina Graf. Ples proběhl v příjemné atmosféře, ke které přispěla i bohatá tombola a především výtečný plesový raut. Přijďte se příště také podívat.

Turnaj v kuželnách v Lanžhotě

Také letos se konal v Lanžhotě U Bartošů mezi-obecní turnaj v kuželnách. Semifinálová kola proběhla ve dnech 20. až 21.2.2018, během kterých postoupilo do celkového finále 6 čtyřčlenných družstev s nejvyšším skóre. Družstva z obcí Ladaná a Josefov se omluvila z důvodu nemoci. Po napínavém večeru

VII. ročník soutěže dětských zpěváků Regionu Podluží ve Starém Poddvorově

Tradiční turnaj v kuželnách

zvítězilo družstvo z Prušánek a získalo tak putovní pohár starosty obce. Na druhém místě se umístili borci z Nového Poddvorova a na třetím nejhezčí družstvo (3 dámy) z Lužic. Cenu nejlepšího hráče si tentokrát vybojoval starosta obce Prušánky, Ing. Lubomír Zahradník.

nu Podluží. Soutěží jako vždy provázela Mgr. Miroslava Hajdová a děti doprovázela cimbálová muzika Matěje Kůrečky. Děti soutěžily tradičně ve třech věkových kategoriích. Vítězové z druhé a třetí kategorie reprezentují náš region ve vyšších kolech zpěvackých soutěží.

Zpěváček Podluží

V neděli 25. března se v Kulturním domě ve Starém Poddvorově konal již VII. ročník soutěže dětských zpěváků Regio-

Lužická latka

l v letošním roce se konala v Lužicích soutěž ve skoku vysokém pro děti 3. až 9. tříd. V úterý 27. března byla soutěž hned ráno zahájena ředitelem Základní školy J. Dobrovolského a paní místostarostkou obce Lužice Mgr. J. Ambrožovou. Soutěže se letos zúčastnily děti z pěti základních škol obcí Regionu Podluží. Děti podávaly výborné výsledky a odvezly si domů značné množství medailí. Nejvíce jich však již tradičně zůstalo doma, v Lužicích.

Zpěváček Podluží - děti soutěžily tradičně ve třech věkových kategoriích

Lužická latka

O čem se mluví v Regionu Podluží

Přehlídka dětských folklorních souborů v Mikulčicích

V sobotu 14. dubna 2018 se v Kulturním domě v Mikulčicích konal již XIV. ročník přehlídky dětských folklorních souborů. Tohoto nepostupového ročníku se zúčastnilo celkem 9 souborů nejen z obcí Regionu Podluží. Už v dopoledních hodinách probíhaly generální nácviky pásem souborů a ve 14. hodin pak přehlídku zahájil starosta Mikulčic Ing. Jan Vlašic společně s předsedou Regionu Podluží Mgr. Vojtěchem Pospíšilem. Celé odpoledne proběhlo v příjemné atmosféře a účinkující děti i diváci si celý den velmi užili.

XIV. ročník přehlídky dětských folklorních souborů v Mikulčicích

Cyklovýlet „Otvírání jara na Podluží a Hodonínsku“

V pátek 27. 4. 2018 proběhl za krásného počasí XV. ročník tradičního „Otvírání jara na Podluží a Hodonínsku“. Na start do Starého Poddvorova se letos dostavilo 113 účastníků. Peloton

pokračoval do Dolních Bojanovic, kde si mohli účastníci prohlédnout například Slováckou chalupu nebo nahráva-

cí studio společnosti TONSTUDIO Jaromíra Rajchmana. Mírně členitým terémem poté projeli kolem zásobníku plynu u Dolních Bojanovic a zavítali na zbrusu novou rozhlednu „Na Vyšicku“ v Mutěnicích, kde také proběhlo zakončení v restauraci U hranolka. Věříme, že všichni byli spokojeni.

Připravila: Denisa Spevárová
manažer Regionu Podluží
(Další foto z akce na str. 22 a 24)

XV. ročník tradičního „Otvírání jara na Podluží a Hodonínsku“

Zahájení cyklovýletu

Chcete se zviditelnit v celém Regionu Podluží?

**V dalším čísle zpravodaje ZVONY PODLUŽÍ
může být reklama Vaší firmy.**

8000 výtisků do všech domácností ve 14 obcích!

Přístupné ceny a podmínky pro všechny. Bližší informace na e-mailu: info@podluzi.cz

Dolní Bojanovice

Naši krajané nebyli jenom Švejkové, kteří se chtěli ze všeho vyzout

Před sto lety skončila 1. světová válka. Velká válka, jak se jí tenkrát říkalo, měla na svědomí mimo milionů životů také kompletní restrukturalizaci Evropy, rozpady velmocí jako Rakousko – Uhersko, Osmanská říše a Rusko. Byla to doba obrovského technického pokroku. Vynálezy, které měly pomáhat, se staly nástroji zkázy. Boje se poprvé přesunuly na oblohu, poprvé byla nasazena obrněná vozidla – tanky. Velmoci jako Anglie, Francie a Nizozemsko ztratily své kolonie, které si v zákopech vybojovaly nezávislost. Žádný z vojáků odvedených do bojů se nevrátil do té staré, známe Evropy.

Přestože byly zákopy a hrůzy bojů od našich krajin vzdálené, dotkla se Velká válka našich předků až příliš hrubě. Celkově se bojů se účastnilo více jak 1,4 milionu Čechů, Moraváků a Slováků. Bojovali ve Francii, Itálii, Slovinsku, Rusku a na dalších bojištích Evropy či blízkého východu a více jak 130 000 se jich domů nikdy nevrátilo.

Pěší pluk rakouské armády - mezi vojáky bojanovský rodák Josef Košutek

Co všechno o našich dědečcích a pradědečcích víme? Jak moc byli naši rodáci podobní Haškovu Švejkovi a byli skutečně takoví? Pokusím se na tyto otázky alespoň částečně odpovědět příběhem bojanovského rodáka Josefa Čajky, který se spolu s našimi krajany účastnil bojů na východní frontě.

Byla mrazivá noc 3. března roku 1916 a jižně od Polského města Zagorz se pod ruskou palbou plížili k zákopům na frontové linii celý pluk rakouského vojska. Mezi nimi i Josef Čajka. Mají za úkol vystřídat v předních zákopech maďarský regiment, který je již v přední linii několikátý den bez dostatečných zásob jídla, zdravotnických potřeb, ošacení a munice. Zlověstné štěkání kulometů a výstřelů z pušek občas přehluší baterie polního dělostřelectva střelící z týlových pozic do země niko.

střelených stromů a kamení, osazené četnými střeleckými pozicemi a bunkry. Zde budou naši krajané držet pozice v mrazu a dešti, čelící četným útokům ruské jízdy a pěchoty, bez vystřídání až do 10. března než je při přesunu na přední pozice zajme Ruská armáda.

Takový a podobné obrázky bychom mohli vidět na celé východní frontě. Někteří, jako Josef Čajka, byli zajati a vláčeni po lágrech na celém blízkém východě až ke Kaspickému moři a propuštěni až po Bolševické revoluci v roce 1917. Jiným se podařilo utéct ze zajetí a vytvořit vojska Československé zahraniční armády (později Legií) a již o rok později pochodovali stejnými místy směrem na západ ke Zborovu, nyní již na opačné straně fronty.

Výběr zápisek z deníku Josefa Čajky:

„Dne 22. března (1916) jsme přišli do Oleskova, kde se nalézal zámek, kde se narodil Jan Soběský, slavný král polský. Dne 29. března přišli jsme do města Brody a večer jsme překročili hranice Polsko – Ruské.“

Pak byli zajatci až to Taškentu u Kaspického moře.

„4. května jsme vyšli z Taškentu do lágru v Činkentu, šli jsme tam 6 dní a samýma pustinama, enom sem tam byla nějaká dědinka a většinou jenom samé pustiny a to jsme šli vedle takých kopců a hore byl sníh, který nikdy nesejde. Počasí je tu ve dne moc teplé a noci sú dost chladné a včil od půl srpna sú kór noci hodně chladné a málo tu také prší a tak v červnu tu bylo pár dešťů a potom od tej doby nepršalo. Zima tu začala akorát na svátky ale dost obstojná. A tam v lágru jsme měli dost roboty. Napřed jsme dělali kyrpičky, pak jsme začali stavět, ať byl pekař nebo jakýkoliv řemeslník tak stavěl a šlo to, postavili jsme 26 baráků a kryli jsme jich blatem a když počalo pršet, tak pokaždé jsme měli plnébaráky vody a blata...“

„Dne 22. března (1917) ráno jsme přijeli co Čelkaru (Kazachstán pozn. redakce) a když jsme tam jeli, tak jsme jeli podél Aralského moře, bylo zamrzlé a plachetní

Pěší vídeňský regiment - i zde sloužili bojanovští rodáci

František Poslíšil s manželkou před odjezdem na frontu - padl na italské frontě v roce 1917

lodě tam bylo vidět zamrzlé a pořád samá pustina a sniž a koně se pásly, také stádo, na tom snihu, nohama si odhrnovali sniž a hledali trávu. V Čelkaru jsme měli mináž (přiděly jídla pozn. redakce) a když jsme stáli na stanici, tak tam byl led navezený asi metr silný, také křence.“

Cesta poté pokračovala na sever přes Samaru do Charkova a do města Elizabet na dnešní Ukrajině.

„Tam jsme stáli, pak si pro nás přijeli velkostatkáři a pak jsme zase vsedli na náš osobní vlak a jeli jsme asi 40 verst, pak jsme slezli z vlaku a šli jsme pěšky asi 8 verst, tam jsme přepsali a pak pro nás přijeli s povozem a jeli jsme asi 15 verst na ten statek a nastala robota.“

Další části deníku se už nedochovaly nebo byly nečitelné. Pro obrázek o tom, kam se až naši rodáci dostali, jsou však tyto řádky dostačující.

Naši vojáci nebyli jenom legionáři hrdině bojující u Zborova, Arrasu nebo na Piavě. Byli to také vojáci Rakousko-Uherského císařství, kteří odpověděli na císařovo volání „Mým národům.“ Na ně se neprávem zapomíná. Přesto, že bojovali na straně poražených mocností, bojovali za své krajany, za své potomky a za svoji zem. Plnili si svoji povinnost vůči svému národu. Přípravil: Michael Purmenský

Hrušky

Zapomenutý příběh jedné hruškové tragédie

V letošním roce si připomínáme sto let od ukončení první světové války a vzniku Československa. Výročí jistě velmi významná. Co všechno to ale znamenalo v době, kdy tyto události probíhaly? Byla to radostná shledání rodin vojáků, kteří měli to štěstí a přežili všechny útrapy války, a velký žal všech, kterým se jejich blízcí nevrátili. Pak ještě trocha naděje pro rodiny těch, kdo byli nezvěstní, vždyť někteří vojáci se vraceli domů i několik let od konce války. Jak žili naši předkové v této době, a hlavně, jak dějinné události prožívali, se můžeme jen domýšlet. Změny ve společnosti vždy probíhaly nejdříve ve větších městech, kde se o všem rozhodovalo. Na vesnicích měli lidé většinou trochu jiné starosti. Válečné roky – to bylo především strádání, podvýživa a nemoci, a po válce se vše jen těžko vracelo do normálu. Rozmáhalo se pytláctví a mnohé situace vyústily až v tragédii. A o jedné takové vám chci vyprávět:

Otec můj maminky Jan Sator (nar. 1868) byl knížecí hajný a na přelomu 19. a 20. století, kdy dostal kníže Lichtenštejn do pronájmu jako odměnu za postavení školy obecní pozemky, jej

Sator Jan, knížecí hajný

Hrušky v první polovině 20. století

přeložili z Břeclavi do Hrušek. Možná, že po válce byl Jan někomu jako představitel starých časů trnem v oku. Zkrátka, jednoho dne roku 1920 přišel k Janovi jeho čtrnáctiletý syn Matěj se vzkazem od Václava Hřebačky bydlícího naproti přes ulici, ať řekne „tatovi, že se bude pořádat hon na hajných“. Václav jako syn sedláka neměl sám potřebu pytláčit, ale najal si za peníze dva chlapy, snad z Tvrdonic. V ten osudný den šli Jan a jeho kolega a kamarád hajný Pavel Předínský (nar. 1864) na pravidelnou obchůzku revíru směrem k hrušeckému nádraží. V polích ke Tvrdonicím už zdaleka uviděli Václava a jeho kumpány s puškami. Jan přemlouval Pavla, aby šli na nádraží a zatelefonovali do Břeclavi pro četníky, ale Pavel, který asi nevěřil, že to ti chlapi myslí vážně, chtěl jít dál. Když se přiblížili jen na pár metrů, jeden z chlapů poklekl a Pavla chladnokrevně zastřelil. U soudu, který se konal v Brně, byl střelec odsouzen, ale čtyřadvacetiletý Václav, původce tohoto zločinu, vyvázl bez trestu, neboť jeho rodina měla peníze a soudci zaplatila. Zdrčený Jan chtěl u soudu vypovídat, ale se slovy, ať se posadí, že nic nevěděl, byl odmítnut – přestože stál vedle Pavla, tvář v tvář vrahovi. Vdova Terezie Předínská, které padl ve válce syn Jan, tak přišla i o manžela,

a rodina nedostala ani žádné odškodné. Jan Sator se nechal přeložit na Prechov, aby neměl vraha na očích. Mé mamince bylo 12 roků a školu musela dochodit v Moravském Žižkově.

Napsala: Jana Šumberová,
vnučka Jana Satora

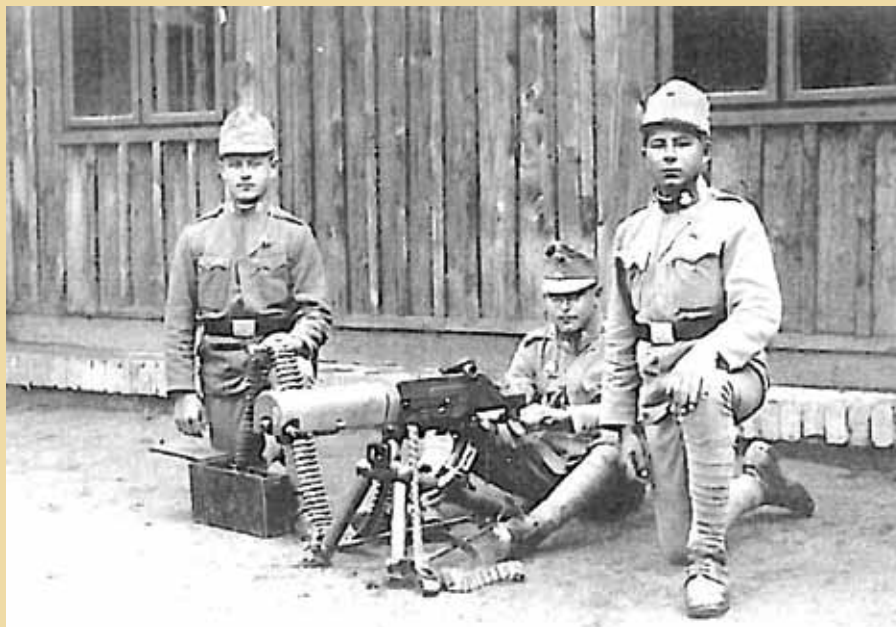

Josefov

Na úsvitě Československého státu

Situace před převratem nebyla v našich vesnicích a městech růžová. Obyvatelstvo velmi dobře vycítilo, že čím více bude odváděti zásob a dobytka pro válečné potřeby, tím déle bude válku prodlužovat. Proto každý odevzdával jen tehdy, když byl úřady a různými rekvizicemi donucen. Válečné štěstí Rakouska se obrací. Porážka následuje porážku. Mnoho vojáků se proto stává dezertéry a v lesích tvoří tzv. „Zelené kádry“. Také u nás ve Zlodějském háji, bylo dosti zběhlých vojáků.

28. říjen 1918 zůstane v paměti národa na věčné časy. Jest to den slavný, jaký vzejde národu jen za dlouhá staletí. Nám bylo dopřáno prožít svobodu. Radost všem plá v očích, nebylo potřebí vydat heslo, „Prapory ven!“. Kde se vzaly, tu se vzaly a již se třepetaly v podzimním vzduchu. Ve městech hraje hudba a jásající lid provolává slávu Masarykovi a Wilsonovi, rozléhá se píseň, Kde domov můj... V prosinci uspořádána sbírka pro sirotky po padlých legionářích, která vynesla 121K 50h.

Čech Jan (vpravo), praděda současného starosty obce Josefova

Na oslavu příjezdu T. G. Masaryka do Prahy 19. prosince, byla konána školní slavnost, kde se mluvilo o prvním prezidentu a osvoboditeli našeho státu. Škola a domy ve vesnici ozdobeny prapory.

Legionáři obce Josefov

Ruští legionáři: Filipovič Petr, Čížek Ludvík, Mikulica Metoděj – nevlastní syn tehdejšího pastýře

Italští legionáři: Zimák Jan, Kychler Jan

V ruském zajetí byli:

Hasil Jakub, Hromek František, Zimák Cyril, Šupa František, Kučera Jan. Na bojišti padli: u Niska při Sanu padl poručík Jan Uher, na tomtéž bojišti byl zraněn a v přerovské nemocnici dokončil svůj život Štěpán Čech, jehož tělo bylo převezeno do rodné obce Josefov a pochován na hřbitově v Dolních Bojanovicích, za velké účasti josefovských občanů. V nemocnici ve Štýrsku zemřel Jiří Filipovič, u Doberna v roce 1915 zemřel Imrych František.

Další padlí ve světové válce v r.1915:

Dřevěný Cyril, Sasín František padl u Doberna, Čech Jan na rusko-polských hranicích, Těšínský Metoděj padl v Haliči, v roce 1916 Zimák Petr zemřel v nemocnici v Polsku, Prát Eduard padl v roce 1917.

Čest jejich památce!

Z kroniky opsala:
Hasilová Růžena

Kostice

Kostice v letech 1914 -1918 do vzniku Československé republiky

V letošním roce oslavíme velmi významné výročí a to 100 let od vzniku Československé republiky, jejíž vznik je datován dnem 28.10.1918.

Tuto významnou událost nelze oddělit od let 1914-1918, doby první světové války, která ve svém důsledku ke vzniku republiky vedla. V této souvislosti mi dovoluji vrátit se zpět a z dostupných pramenů Vás stručně seznámit, jak toto válečné období zasáhlo obec Kostice a naše občany nejen na válečných polích, ale i v samotné obci.

V roce 1914 vyhlášená mobilizace zasáhla každou rodinu, z každé odcházel do války jeden, z některých i více mužů. Mobilizace vyvolala u všech hluboké pohnutí a oprávněný strach, zda se jejich blízcí z války vrátí. Mnoho se jich nevrátilo, padlých, zemřelých na následky válečných útrap a nezvěstných bylo v obci Kostice v počtu 62, invalidů neschopných práce se vrátilo 21.

Mnozí z mobilizovaných se ocitli v zajetí, někteří z řady kostických zajatců, které lze označit jako vlastence, vstoupili v zajetí do řad bojovníků za svobodu do československých legií, aby bojovali proti Habsburkům za naši národní samostatnost.

V ruských legiích to byli Jan Janulík čp. 16, Josef Bařka čp. 75, Jan Brumov-

ský čp. 397, Josef Beránek, Jan Budín čp. 244, Josef Hrazdil čp. 168, Jakub Hrnčič čp. 460, Jan Kotrba čp. 423, Josef Krčmařík čp. 175, Josef Michalica čp. 122, Martin Pavelka čp. 142, Štěpán Rabušic čp. 386, Jakub Šimek čp. 262 a Jakub Trčka čp. 108.

V italských legiích Jakub Bařka čp.201, Jan Brzák čp. 35, Martin Gajda čp. 325, Jan Gergel čp. 365, Michal Hrubý čp. 458, Vojtěch Jablonický čp. 439, Josef Janulík čp. 70, Josef Kocián čp. 96, František Kubík čp. 158 a Jan Rabušic čp. 443.

Nynější starosta jednoty, učitel Jan Abraham, náčelník jednoty v době, kdy stihla ji válečná persekuce (smrt provouzem).

V československých legiích ve Francii Michal Baláš čp. 402 a Martin Vališ. Všichni tito měli také zásluhu na získání naší svobody.

Vedle všech válečných útrap, které postihly všechny obce, prožila část kostických hrůzná léta, zejména v souvislosti se situací, která propukla v roce 1915. Původem všeho, co následovalo, byl leták "Výzva Slovanům", který poslal v dopise z fronty Isidor Blažek, syn kostického starosty. Leták nabádal k boji za svobodu proti Rakousku a Německu, byl členy rozmnožen, opis se neopatrností dostal do rukou četnictva a byl kvalifikován jako velezrádný. Četnictvo, zejména strážmistr z Lanžhota, v obci tvrdě zasáhlo. Jejich nenávisť směřovala především proti členům Sokola, ale i učitelům a jejich rodinám. Konaly se domov-

ní prohlídky, i ve spolkových místnostech Sokola, a začalo zatýkání.

Zatčení byli odvezeni do Brna, vězněni na Špilberku a odsouzeni. Odsouzeno bylo 14 obžalovaných, Jan Abraham a Isidor Blažek - ten na vojně k trestu smrti, starosta František Blažek, Robert Nešpor, Rudolf Pavelka a Jakub Blažek žalářem od 2 do 15 let, dalších osm na 1 rok žaláře. Až ve druhém novém přelíčení bylo osm obžalovaných osvobozeno a ostatním tresty sníženy.

Následovala i skrytá persekuce, řídící Alois Fiala a Josef Ptáček byli přeloženi na jiná působiště a zákazy postihly i učitele Josefa Frýdu.

Jak události na frontě, tak i nespokojenost s poměry v Rakousku-Uhersku vedly následně k získání svobody a vzniku Československé republiky. Svůj podíl na této významné události měli i naši občané, svou statečností a postojem.

Josef Frýda, učitel, starosta jednoty v době, kdy tuto stihla persekuce.

Möllerdorfský vězeň Isidor Blažek, syn starosty Frant. Blažka, odesílatel letáku z fronty do Kostic. (5 roků těžkého žaláře (podobizna z doby válečné).)

Připravila: JUDr. Anna Bradávková na základě inforací od p. Marie Abrahamové

Prameny: Josef Frýda: Pamětní kniha obce Kostice, 1940

Alois Fiala: Persekuje Rakouská na dědině mor. Slovácka za světové války 1914-1918

Ladná

ROK 1918 V LANŠTORFĚ

Dle místní kroniky byla zpráva o vzniku samostatného Československého státu přijata s obavami z následujících persekucí. Po převzetí c.k. úřadů Národními výbory, byl konec všem obavám. Občané byli vyzváni, aby si zvolili Národní výbor a Hospodářskou radu. V Lanštorfě bylo zvoleno 9 členů, kteří půso-

Opravený pomník v Ladné

bili v obou orgánech. Byli to: Cyril Šohaj č.p. 108, Cyril Mlátílik, č.p. 106, Ondřej Michlovský, č.p. 15, František Černý, č.p. 13, Rafael Lucký č.p. 30, Jan Holub, č.p. 61, František Holub, č.p. 19, Karel Lucký, č.p. 34 a Rudolf Stanec, č.p. 188. Celou agendu vedl řídicí učitel Josef Dostál. Předsedou byl Cyril Šohaj, místopředseda Cyril Mlátílik. Delegátem do Okresní Hospodářské rady byl Ondřej Michlovský.

V obci byla zřízena též Národní milice, která dohlížela na veřejný pořádek. Velitelem se stal Tomáš Helán a zástupci byli Ludvík Sýkora a Josef Pochylý. Došlo ke stržení růžic z čapek a nahrazení rozetou z trikolory. Všude překvapoval klid, za něhož se celý „převrat“ vykonal. Dne 3. listopadu 1918 byly slouženy ve zdejší kostele bohoslužba a Te Deum na poděkování za vítězství naší československé samostatnosti.

Začátkem prosince 1918 byl pořádán VIII. Dětský den, jehož výtěžek pak připadl pozůstalým po legionářích. Sešlo se 1100,- K.

Lanštorfská chasa uspořádala sbírku pro České srdce. Vybralo se 16 q brambor, 6 q zeleniny a 89 kg mouky. K tomu dala chasa výtěžek z divadla 204 K.

Lípa svobody

Na počest vzniku samostatné Československé republiky se v obcích a městech vysazovaly tzv. Stromy svobody.

V naší obci byla vysazena Lípa Srdčitá z jara roku 1920 před budovou Základní školy. Slavnosti se tehdy ujal místní Sokolský spolek ve spolupráci s Obcí Lanštorf. Akce se zúčastnilo mnoho nejen místních občanů, ale i přespolečníků. Zvláště pozoruhodná byla výprava Sokola z Velkých Bílovic. Po proslovu starosty obce pana J. Floruse promluvil o významu slavnosti učitel a známý řečník z Charvátské Nové Vsi pan František Kňourek: „*Všichni svorně k vybudování a udržení naší svobody – lípa Svobody nech bují a mohutní. Nech kolemjdoucím připomíná ponížení národa po staletí zotročeného, nech připomíná jednomu každému občanu jeho povinnosti k republice, aby svoboda krví lidu vydobytá byla našim potomkům zabezpečena.*“ Slavnost byla zakončena veřejným cvičením Sokola Bílovského na prostranství blíže školy.

Lípa svobody

Pomník na památku padlých a zemřelých v I. světové válce

Pomník je památkou na třicet osm lidenských občanů, kteří se nevrátili z bojů I. světové války.

Nápis na opraveném pomníku

První popud k vybudování pomníku vzešel v roce 1928 od místního Sboru dobrovolných hasičů, kteří na jeho postavení věnovali výtěžek z divadelního představení. Obecní rada pak vybrala návrh sochaře p. Petra z Kyjova, „jelikož nejlépe vyjadřoval myšlenku našeho státního národního osvobození“.

Pomník měl původně stát v kostelní zahradě, po zamítnutí z vyšších církevních míst bylo vybráno místo před budovou školy. Pomník byl slavnostně odhalen 28. října 1931.

Slavnostní odhalení pomníku

Dne 3. června 1939 zmizela z pomníku busta T. G. Masaryka, která měla být odevzdána protektorátním úřadům. Tři ladenští občané ji zakopali na dvoře Lidového domu, četnictvo nic nezjistilo. Znovu byla odhalena 20.5.1945. Busta v šedesátých letech opět zmizela, po celou dobu byla ukryta v obci. Její torzo je nyní uloženo na obecním úřadu.

V září 2010 při příležitosti konání ladenských hodů byla slavnostně odhalena nová busta. Donátorem nové busty byl ing. Josef Juračka, který na ni přispěl částkou 10 000,- Kč.

Připravila: Obec Ladná

Josef Juračka, rodák z Ladné

Lanžhot

Neklidná doba zrodu Československa v Lanžhotě

V letošním roce si připomínáme 100. výročí vzniku samostatného Československa. Neměli bychom zapomenout na ty, kteří stáli u jeho zrodu. Kromě československých legionářů, jež nasazovali své životy na frontách první světové války po boku dohodových armád, máme za co vděčit také tisícům vojáků, kteří mladou republiku pomohli uhájit v letech velmi vrtkavého poválečného vývoje. Přestože dnes prvo-republikové Československo vnímáme romanticky a idealizujeme si ho, provázela jeho vznik řada problémů.

Ve druhé polovině října 1918 politická situace v zázemí vřela, zásobování bojujících vojáků kolabovalo a zhroucení frontových linií se již nezadržitelně blížilo. 16. října 1918 vydal rakousko-uherský mocnář Karel I. manifest přinášející rakouským zemím federalizaci. O necelý týden později vyhlásili rakouští Němci vznik státu Německé Rakousko. Češi a Slováci nezůstali pozadu a po vydání Washingtonské deklarace představiteli zahraničního odboje (18. října 1918) následovalo vyhlášení samostatnosti Československa domácími politiky 28. října 1918 v Praze. Zpráva o vyhlášení Československa dorazila do Lanžhota v úterý 29. října 1918. Přinesli ji dělníci pracující v Břeclavi, kam se zpráva dostala telegrafně. Lidé se shlukovali na ulicích a projevovali nadšení z vyhlášení samostatnosti a konce války. K večeru 29. října se v Lanžhotě konal okázalý lampiónový průvod. Na oslavu samostatnosti a míru se sloužily mše a zvonilo se, třeba jen jediným malým zvonem, který po odevzdání zvonů pro válečné účely zbyl. Znělo to jako umíráček Rakouska-Uherska. V nedalekých Tvrdonicích se v té době právě slavily hody. Krojovaný průvod tedy na oslavu samostatnosti obešel obec a pak se vrátil „na sólo“ k tanci. Rádost se prolнула širokými masami moravského obyvatelstva nehledě na politické přesvědčení. Hlasy proti vzniku Československa zněly především z řad sudetských Němců. Ti si vytvořili ve většinově německých obcích na jihu Moravy provincii s názvem Deutsch-Südmähren, která usilovala o připojení k Rakousku.

V noci na 31. října se Němci v Břeclavi neúspěšně pokusili o vojenské uchopeň moci. Bylo jasné, že pro zajištění klidu a míru na jižní Moravě bude nutné pevně vzít do českých rukou vojenskou správu. Lokálních iniciativ se vyrojila spousta, ale vynikla činnost setníka dělostřelectva v záloze Cyrila Hluchého z Moravské Nové Vsi. Týden po převratu začal v Hodoníně s budováním dobrovolnické vojenské jednotky – Slovácké brigády. Do ní rukovali ponejvíce jihomoravští šohají z celého Slovácka, Podluží nevyjímaje. Přihlásilo se

Vojáci Slovácké brigády v upravených rakousko-uherských stejnokrojích ozbrojenými puškami Mannlicher, přelom 1918/1919 (zdroj: Místní muzeum Lanžhot)

také na 75 rodáků z Lanžhota. 72 z nich již předtím prošlo výcvikem u rakousko-uherské armády a 3 se přihlásili jako úplní nováčci. Pro srovnání v řadách čs. zahraničního vojska (legií) sloužilo přes 50 lanžhotských rodáků. Příslušníci Slovácké brigády bděli v prvé řadě nad zájmy občanů. Chránili jejich životy a majetek. Museli ale také zasáhnout do bojů s Poláky o Těšínsko a s Maďary o jižní Slovensko. V neposlední řadě se podíleli na připojení území německé provincie Deutsch-Südmähren k ČSR (například 16. prosince 1918 obsadili Mikulov). V okolí Lanžhota se v prosinci 1918 rozmístila 2. setnina II. polního praporu Slovácké brigády. 7. prosince jí nařídilo Zemské vojenské velitelství v Brně obsadit most přes Moravu z Lanžhota na Brodské. V lužních lesích okolo soutoku Dyje s Moravou před i po převratu přebývaly tzv. zelené kádry (dezertéři z rakousko-uherské armády, kteří už nehodlali nasazovat životy na bojištích). Část mužstva zelených kádrů vstoupila do Slovácké brigády, zbytek se ale uchýloval ke krajním řešením nedostatku potravin a dalších komodit, např. k loupení. Území moravskodyjského trojúhelníku se stalo důvodem rakousko-československých sporů a jeho definitivní připojení k ČSR dořešila až mezinárodní úmluva z 10. března 1921.

Euforii ze zisku samostatnosti, demokracie a konce války brzy vystřídal návrat do velmi drsné reality. Naprostá vyčerpání válčného hospodářství vedla k zásobovací krizi a drahotě, z čehož pramenila nespokojenost obyvatelstva. Radikální levice volala po socialistické revoluci. Pádnou argumentaci jim dodával enormní nárůst nezaměstnanosti. Výdělek dělníka v této době činil 20 korun týdně. 1 kg mouky stál 3 koruny, 1 košile 40 korun, vykrmená husa 300 korun. Drahotu podporovalo znehodnocování peněz, které vedlo k měnové reformě vykonané v době mezi 3. a 9. březnem 1919. Reforma spočívala v okolkování bankovek a stažení poloviny bankovek z oběhu. Při kolkování v Lanžhotě vypomáhali učitelé Bohuslav Folprecht a Josef Kverek. Po převratu

začalo na jihomoravské hranici s Rakouskem kvést pašeráctví. Jemu měly zabránovat jednotky pohraniční strážní služby – na Břeclavsku především Slovácké brigády a později domobraneckých praporů (v Lanžhotě působil 21. čs. domobranecký prapor z Itálie). Z Československa se pašovalo zejména maso, vejce a máslo, z Rakouska ponejvíce cukr.

Politické změny ve státní správě následovaly brzy i na stupni obecní samosprávy. V prosinci 1918 se vzdal funkce lanžhotský starosta Martin Šesták a na jeho místo byl 26. prosince zvolen Michal Straka. Mezi členy nového obecního zastupitelstva patřili: Jan Bartoš, Jan Cypris, Martin Darmovzal, Josef Kostka, Jan Kruták, František Straka, Jan Straka, Florian Šesták, Jan Šulák, Josef Šulák, František Švirga, Jan Švirga, Michal Švirga, Jan Tuček, Michal Tureček a František Uher. Současně došlo k volbě obecních služebníků (hospodář, strážník, pastýř apod.). Pod vlivem výše zmíněných nelehkých poměrů sílila podpora sociální demokracie, která při obecních volbách v Lanžhotě (konaných 15. června 1919) zvítězila. 6. července se stal novým starostou obce sociální demokrat Josef Fojtík. Teprve když se politická a ekonomická situace stabilizovala, mohly se začít rozvíjet ideály demokracie a humanismu, kterými hýřil prezident T. G. Masaryk a snažil se je vštěpovat svým spoluobčanům. Na mnohé jeho myšlenky můžeme navázat také dnes. Stejně tak můžeme vzpomenout na vojáky,

Rekonstrukce stejnokroje Slovácké brigády vycházejícího z podlužáckého kroje

Lukáš Laxa

Výzva k občanům:

Autor článku dlouhodobě shromažďuje příběhy vojáků Slovácké brigády. Pokud byste byli ochotni se podílet o příběh svého předka nebo se o jeho osudu chcete dozvědět více, kontaktujte autora na emailu LexaSB@email.cz

Lužice

První světová válka v kronice obce

Na počátku války, v roce 1914, byla mobilizace v Lužicích vyhlášena bubnováním v noci 26. července. Obec měla 2 200 obyvatel, na frontu bylo povoláno 370 mužů.

Z války se jich nevrátilo 53, čtyřicet mužů vstoupilo do legií. Kromě mužů byli povinně odváděni i koně, například v Lužicích se konal odvod koní 1. května 1915. Tak jako v okolních městech a obcích byla i zde založena Slovácká brigáda, která dbala na udržování pořádku. Místním velitelem byl Tomáš Mikulica.

Ke konci roku 1918 měly Lužice asi 2 250 obyvatel a 353 domovních čísel. Narodilo se 38 dětí - 24 chlapců a 14 dívek, zemřelých bylo 47 - 19 mužů a 28 žen. V tomto roce onemocnělo mnoho lidí španělskou chřipkou, zemřela i jedna žákyně zdejší školy.

O ukončení první světové války a vzniku Československé republiky napsal lužický kronikář a řídící učitel obecné školy Vladimír Materna následující slova:

„Světovou válkou lid otupěl, společenský řád se zvrátil. Jedinou snahou každého jednotlivce bylo opatřit si životních potřeb bez ohledu na jakékoliv mravní zásady. Odnášelo (kradlo) se z polí, třebaže vojsko hlídalo, obilí, zeměmě, vůbec vše, co se dalo.

Téměř v každém domě byl přechováván a skrýval desentér. Školních dětí bylo využíváno k hospodářským pracem a shánění živobytí, návštěva školy trpěla velice, mládež pustla.

Z obecního zastupitelstva zůstal pouze vyreklamovaný starosta se dvěma staršími radními.

Zpráva o „převratu“ z 28. října 1918 došla do zdejší obce až druhý den. Přinesli ji lidé z Hodonína. Za chvíli již o tom

Čsl. legionáři vracující se z Ruska, foto: Archiv OÚ Lužice

věděl celá obec. Nadšení bylo všeobecné a hned také odstraňovány císařské odznaky na poštovním úřadě a na četnické stanici. Vše odbylo se však pokojně. Zásluha o zachování klidu přísluší tehdejšímu starostovi obce, který dal svolati občanstvo ke schůzi a na té učitel Metoděj Barvík na jeho vyzvání vysvětlil radostnou událost a napomenul občanstvo k zachování klidu a pořádku. Schůze ta konala se na návsi před radnicí. Starostou obce byl František Bohun, rolník z čísla 63.“

Věra Kotásková, kronikářka

100. výročí konce první světové války a vzniku Československé republiky

Památný rok 2018 jsme zahájili na Starém kvartýru **besedou „Nahodilá armáda“** o Československých legionářích s historikem F. Trávníčkem. Při **pietním aktu** k osvobození obce RA v r. 1945 **vysadili žáci ZŠ lípu svobody** u památníku osvobození před školou. Další sedm lip vysadili členové spolků při brigádě ke Dni Země 21. dubna.

Pietní akt při příležitosti 73. výročí osvobození obce Lužice, foto: Pavlína Martinů

PŘEHLED PLÁNOVANÝCH AKCÍ V RÁMCI OSLAV 100. VÝROČÍ VZNIKU ČSR:

- 2. 6.

Zahájení výstavy o významném rodáku Mons. Josefu Šindarovi (Kostel, Farní centrum)

- 16. a 17. 6.

Oslavy 110. výročí postavení školy

- 16. 6.

Den otevřených dveří ZŠ a Haly Lužice

Výstava k 110. výročí ZŠ s prezentací výtvarných, literárních a fotografických prací vytvořených v rámci projektu Lužice ve 21. století

- 17. 6.

Školní akademie

(Sokolovna od 15 hodin)

- 29. 6.

Výstava OSUDOVÁ OSMNÁCTKA ke 100. výročí VZNIKU ČSR - kroniky obce, pamětní knihy, fotografie, představení publikace mapující život Legionářů a padlých občanů v I. SV

(Starý kvartýr v 18 hodin)

Vysazení Lípy svobody, foto: Pavlína Martinů, Petra Lorencová

- 7. 7.

Předhodový večer věnovaný 100. výročí rozpadu Habsburské monarchie

- 15. 9.

Den kopce - STOVKA NÁS BAVÍ

Odpodíne her a soutěží pro děti i dospělé od 0 do 100 let

(Park U Vrchnice od 14 hodin)

Mikulčice

První dny nové republiky v obci Mikulčice a Těšice

První světová válka skončila 28. října 1918. Úřední telegramy oznámily do Hodonína porážku ústředních mocností a vznikl svobodný stát československý. Byla to slavnostní chvíle. Proudění dělnictva opustily brány továren, aby tuto radostnou zvěst donesly do svých domovů. Do dědiny přicházejí s trikolorou národních a slovanských barev. Studenti ihned improvizují slavnostní průvod. Sehnali harmoniku, našly se i lampiony a hasiči zapůjčili smolné fakule. Navečer se hnul hlouček nadšenců z těšického konce za zpěvu národních hymen návsí k Mikulčicím. Zástupy rostly, náves se plnila a lidé volali: „Jsme svobodni! Ať žije Masaryk! Sláva republice! Sláva Wilsonovi! Zhynulo Rakousko! Sláva československému státu!“ U Konečků a Kudrnů průvod zastavuje a studenti odstraňují z jejich domů žluté tabule C. A. K. s dvouhlavým rakouským orlem. Volají: „Hanba keťasům!“ Dlouho do noci hřměla rozjásaná dědina. Oficiální oslava osvobození národa byla uspořádána 6. listopadu. Byla zahájena v kostele slavnými bohoslužbami. Po bohoslužbách za zpěvu národních písní se vydal průvod ke škole. Po proslovu přednesli žáci básně. Po zpěvu národních hymen slavnost skončila.

Těšická náves

Zatím se trousili vojáci z fronty. Někteří ihned, jiní až v listopadu a později. Někteří nabídli ihned ochotně své služby vlasti a republice. Posílili řady nové se tvořivší „Slovácké brigády“. Bylo jich potřeba na Slovensku, v Břeclavi a zněmčeném Valticku a Mikulovsku. V zahraničních armádách bojovalo 42 mužů (legionářů). Z války se však nevrátili všichni. 27 obětí přinesla obec Mikulčice a 20 obětí obec Těšice. Naším padlým občanům byl po-

staven ve školní zahradě pomník nesoucí jejich jména. Byl odhalen 2. listopadu 1930 za velké účasti občanů. Po proslověch, básních, fanfárách z Libuše a dalších písních bylo vypáleno 47 ran z pušek (stejný počet jako počet padlých). Pomník byl zhotoven za 14 000,- Kč dle návrhu prof. K. Poláka z Jevíčka.

Odhalení pomníku padlým

Budování 1. republiky

Po přestálých válečných útrapách si obyvatelé odechli a dali se ihned do nového budování. Láska k nové svobodné vlasti, úcta k práci a vytrvalost našich lidí přinesly pravé divy. Válkou zanedbané budovy byly restaurovány, vznikly celé nové ulice a skupiny domů zásluhou stavebního družstva, které bylo založeno v r. 1919. Náves byla několikrát osázena novými stromy, byla opravena radnice i obecní škola.

Hlad po půdě byl částečně ukojen zoráním obecních mikuleckých pastvin a prušánského. Byla provedena regulace Kyjovky, upraven mikulecký i těšický rybník, provedena elektrifikace obce v r. 1931. Jako vojáci poznali naši občané hospodaření v jiných zemích a po svém návratu využili svých poznatků k zvelebení svých podniků. Pořizovali lepší stroje, zaváděli lepší druhy domácích zvířat, stromů, vinné révy a zeleniny.

Významnou událostí pro naše obec byl přejezd prezidenta T. G. Masaryka z Hodonína do Kopčan. Občané jej vítali slavobránou „Vítáme ťa, tatíčku náš!“ Krojovaná mládež stála podél silnice od Lužic až po Moravskou Novou Ves. Před prezidentským autem jeli šohaj z Lužic, Těšic a Mikulčic v krojích. Hudba hrála fanfáry z Libuše.

V roce 1936 projížděl naši obcí také prezident republiky Dr. E. Beneš. Byl vítán slavobránou s nápisem: „Buď zdrav,

presidente náš!“ Kolem silnice stálo mnoho občanů s dětmi ve svátečních národních krojích.

Po roce 1923 nastala hospodářská krize. Výroba byla omezována, podniky slučovány nebo rušeny a dělníci propouštěni. V Mikulčicích byla v roce 1925 zrušena cihelna, v Lužicích byla v roce 1931 zastavena práce v uhelných dolech a v roce 1933 ve sklárnách. Naše obce čelily bídě dělnictva zaváděním nouzových prací pro nezaměstnané jako opravy vozovky, úpravy návsí, rybníků, regulace Kyjovky, výsadba návsí a hřbitova lipami. Dělníkům bylo snižováno nájemné z obecních pozemků, byly vydávány poukazy na potraviny (žebračky), dětem nezaměstnaných poukazy na obuv a oděvy, ve škole obědy.

Mikulčická náves

Hojně se v té době objevovaly lesní a polní krádeže. Lesní správa na ochranu nestačila, pomáhalo i četnictvo. Také se vypulpovaly vagony s uhlím a jiným zbožím. Ceny potravin vzrostly až o 50 %. Mnoho nezaměstnaných odjelo do ciziny. Světová krize značně polevila až v roce 1936. Projevilo se to jak v hospodářství, tak i v průmyslových závodech, které zaměstnávaly více dělníků než dříve. Ale to už se blížil 15. březen 1939 a „Protectorát Böhmen und Mähren“. Čerpáno z *Obecní knihy pamětní „Paměť obce Mikulčice“* a z *„Pamětní knihy obce Těšic“*

Jarmila Uhrovičová, kronikářka obce

Mikulčice V kopci

Moravský Žižkov

Zpráva o vyhlášení republiky v obecní kronice

Do Moravského Žižkova se zpráva o vyhlášení samostatného státu donesla dne 29. října 1918. Místním ji zvěstovali starosta obce Ferdinand Valášek a řídící učitel Vilém Rosendorfský, kteří se o ní dozvěděli v Hodoníně. Na obecní radnici byla ještě téhož dne svolána veřejná schůze, na níž starosta všem spoluobčanům sdělil tuto velkou novinu. Na ulicích před domy stály ještě dlouho do noci hloučky, v nichž se vedly vzrušené debaty. Žižkovští občané, zachvácení všeobecnou vlnou nacionalismu, oslavili vznik republiky mimo jiné veřejným spálením obrazů císařské rodiny v Hliníkách u cesty do Podivína.

Stromy svobody u nás

V pátek 25. dubna 1919 se v Moravském Žižkově konala na počest nově vzniklé československé republiky slavnost Sázení stromů svobody. Ve dvě odpoledne vyšel za zpěvu po-

Lípy svobody před obecní nemocnicí

chodových písní průvod žactva, učitelstva a obecního výboru od školy k obecní nemocnici, kde byly po nezbytných proslovech a zpěvu národní hymny v obou zahrádkách před budovou vysazeny dvě lípy a slavnostně odevzdány do ochrany představitelům obce. Lípy zde stojí dodnes a jejich mohutné koruny tvoří jednu z dominant centra obce.

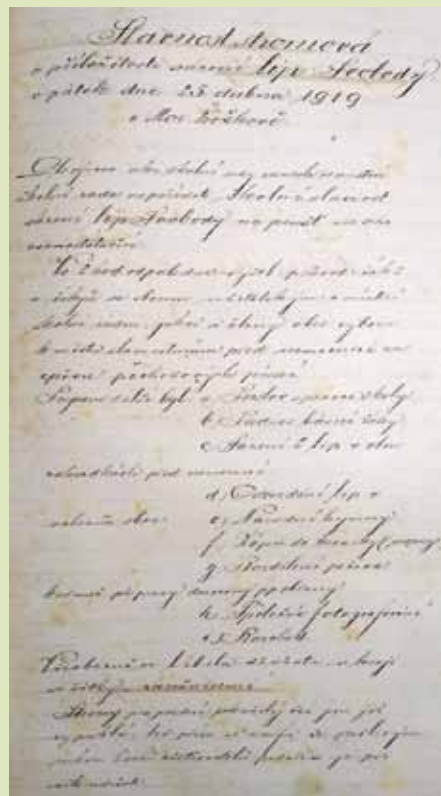
V Moravském Žižkově byly další tři lípy jako Stromy svobody vysazeny roku 1928 v nově zřizovaném parku u školy, který byl při příležitosti 10. výročí vzniku republiky nazván Jubilejním sadem. Z těchto lip se dochovala dodnes prokazatelně jedna – hned před budovou školy.

Tyto Stromy svobody symbolizují vznik Československé republiky a v letech 1918 a 1919 jich lidé po celé republice vysadili tisíce. A sázely se i v pozdějších letech (1928, 1945, 1968) vždy, když si lidé chtěli připomenout a oslavit význam svobody a demokracie.

Letos si připomínáme 100. výročí vzniku naší republiky. Obec Moravský Žižkov se připojila k projektu Nadace Partnerství, která si vzala za úkol objevit příběhy symbolických 1918 stromů vysazených k oslavě svobody a demokracie a uspořádat 27. října 2018 Den Stromů svobody, do něhož se zapojí komu-

nity po celé republice a vysadí 2018 nových stromů svobody jako poselství dalším generacím. V Žižkově se u této plánuje výsadba dvou lip - obecní Strom svobody bude vysazen u pomníku T. G. Masaryka v parku před školou, výsadbu Stromu svobody plánují také žáci místní základní školy.

Mgr. Jaroslav Čech

Zápis ve školní kronice o výsadbě Lip svobody (1919)

Lípa Svobody před budovou Základní školy T. G. Masaryka v Moravském Žižkově

Nový Poddvorov

Obec Nový Poddvorov - 1918-2018 100. výročí vzniku samostatného Československa

• Profesor T. G. Masaryk již počátkem války v roce 1914 odjel do Švýcarska, aby tam navázal styky a získal podporu pro české národní zájmy v zahraničí. V roce 1915 s dr. Edvardem Benešem a M. R. Štefánikem zřídili v Paříži Národní radu československou a začínají zaujímat protirakouský postoj. Další vývoj tak závisel na situaci v českých zemích a v celém Rakousko-Uhersku, která byla pro něj již neudržitelná. Touha národů po svobodě byla velká. 28. října 1918 požádalo Rakousko-Uhersko amerického prezidenta Wilsona o mír a uznalo nároky Čechů a Jihošlovánů na samostatnost. Téhož dne T. G. Masaryk oficiálně ve Filadelfii vyhlásil vznik samostatné Československé republiky. Pro jednotný československý stát se dne 30. října přihlásilo i Slovensko. Tato událost byla vítána s velkým nadšením. Také též v naší malé obci 28. října 1918 byla naše škola i domy občanů ozdobeny prapory a na slavnostním shromáždění promluvil řídící učitel Arnošt Novák s vystoupením žáků místní školy. Lidé se radovali z konce války a s nadějí očekávali, co jim nová doba přinese.

• K tomuto významnému výročí je nutno připomenout fakt, o kterém se za minulého režimu nesmělo vůbec mluvit. Tím faktem je, že ke zrodu naší samostatnosti výrazně napomohlo vytvoření zahraniční armády a to „**Československých legií**.“ Základem těchto jednotek byli dobrovolníci z rakousko-uherských zajatců českého a slovenského původu. Vznikaly tak jednotky legií ve Francii, Itálii a nejvíce legionářů asi 60 000 bojovalo v Rusku. Legie byly vytvořeny pro boj proti Rakousku-Uhersku a Německu. Když v roce 1917 proběhla v Rusku bolševická revoluce, tak to zkomplikovalo osud československých legií. V roce 1918 Sovětské Rusko uzavřelo Brest-litevský mír, tak přítomnost legií v Rusku se stala zbytečnou. Šlo o to dostat legie co nejdříve na francouzskou frontu. Proti odjezdu legií na západní frontu se postavili Němci, kteří v tom viděli porušení Brest-litevského míru. Sověti proto začali klást nepřijatelné podmínky jako odzbrojení legií a hrozila těžká internace, tak to přerostlo v ozbrojený konflikt. V průběhu léta a podzimu 1918 obsadily legie téměř celou 8000 km dlouhou transsibiřskou magistrálu. Na dobytém území byly nastoleny vlády demokratické. Mělo to velký ohlas v zahraničí zejména v USA. Zároveň sibiřská anabáze znemožnila Němcům návrat domů a zasáhnout do bojů na zá-

Eduard Kašík třetí z prava v první řadě

padní frontě. Díky těmto akcím legií, státy Dohody postupně vyjádřily souhlas s vytvořením Československé republiky. Jako první to vyjádřila Francie, Velká Británie, USA, Japonsko a Itálie.

• Na příběhu mého dědečka **Eduarda Kašíka** (1881), ruského legionáře, bych chtěl alespoň částečně přiblížit jeho cestu do legií. Je jedním z tisíců jiných příběhů jeho bratří legionářů, jak jsem to osobně zaznamenal z jeho vyprávění.

Děda narukoval v r. 1914 ke 3. střel. pluku jako šikovatel. Z bojů v Srbsku byl v roce 1915 odvelen na východní frontu do Haliče. V průběhu bojů byl v r. 1916 – 2. července u Zlaté Lípy zajat ruskou armádou. Byl internován v zajateckém táboře Dárnica u Kyjeva. Na kruté podmínky v táboře nerad vzpomínal. Když bylo v Dárnici zřízeno náborové středisko mezi zajatci ke vstupu do vznikajícího Československého vojska, tak se děda v únoru 1918 ihned přihlásil. Do legií byl přijat 20. května 1918 a byl zařazen k 8. střeleckému pluku Slezskému jako voják. Již v tomto měsíci byl s tímto plukem účasten bojů u Nižněudinska, Irkutsku, postup na Tomsk a boje u Samary. V červenci boje 8. střel. plukem na amurské dráze a dále obsazení a ochrana transsibiřské magistrály. V roce 1919 se s 8. střel. pl. a 2. Divizí zúčastnil bojů na magistrále, které velel pplk. Ludvík Krejčí, pozdější arm. generál čs. armády, který byl po roce 1948 komunisty pronásledován a degradován na vojína. Děda vzpomínal na drsné podmínky Sibiře, na mrazy -45 °C, vánice, boje s různými bandami, které ničily trať a vlaky, boje s bolševiky a též s oddíly atamana Semjonova. Mimo to, museli se starat o vlastní přežití o obživu, opravovat poškozenou trať o topení ve vagonech tzv. „Těpluškách“. Konečně boj o Vladivostok, kapitulace rudých a nekonečné čekání na návrat do již tehdy svobodné vlasti a svých domovů. Vždy s úctou vzpomínal na své padlé a umírající raněné kamarády. Byl sám dvakrát raněn, ale vše zázrakem přežil. S vel-

kou pokorou vzpomínal, kdy mu život zachránila kovová tabatěrka a zápisník v náprsní kapse, kde se zastavila ruská kulka. Měl ji, jak si pamatují schovanou až do konce života na památku.

• Cesta domů 1919-1920

8. střel. pluk pod velením pplk. Ing. Fr. Nosála byl evakuován do vlasti na dvě etapy. Do té první byl zařazen i můj děda Eduard Kašík, koncem roku 1919, a to na lodi jménem „Italy - Maru“. Na tuto nelehkou pouť vzpomínal, když jižní cestou kolem Číny brázdili Indický oceán, Rudé moře, Středozemní moře a pak do Evropy a italského Terstu a pak již po pevnině konečně domů. Vzpomínal na těžký život na lodi, na mořské bouře, nemoci a umírající kamarády, kdy jejich posledním odpočinkem místo rodné vlasti se stal oceán. Když tyto prožitky vyprávěli se svými kamarády legionáři Frant. Bartálem ze sousedního Starého Poddvorova a švagrem dědečka Gustou Sečkářem z Mikulčic, tak jsem to jako kluk poslouchal se zatajeným dechem. Ti všichni, kteří měli to štěstí a vrátili se ke svým drahým domů až po 6 letech života v odloučení, se nedá ani popsat.

Vzpomínali též na svého posledního velitele 8. střel. pluku Slezského, statečného člověka pplk. ing. Františka Nosála, pozdějšího generála čs. armády, rodáka z nedalekých Mikulčic, kterého minulý režim pronásledoval, degradoval a uvěznil. V jeho rodné obci v Mikulčicích je na jeho počest pamětní deska.

Legionáři z naší malé obce:

Ruská fronta

Eduard Kašík z č. 35 nar. 1881

Karel Straka z č. 19 nar. 1893

Italská fronta

Josef Straka z č. 64 nar. 1891

Tomáš Straka z č. 60 nar. 1892

Josef Tihlařík z č. 49 nar. 1899

Alois Tihlařík z č. 49 nar. 1896 (pohřben v Itálii) ??

V legiích padlo celkem:

V Rusku - 4112 legionářů

Ve Francii - 560 legionářů

V Itálii - 725 legionářů

• Při příležitosti tohoto významného **100. výročí vzniku naší samostatnosti**, vzdejme hold všem, kteří se o ni zasloužili a skloňme se před všemi, kteří za to obětovali to nejcennější, svůj život. Závěrem motto mého dědečka vždy bylo: **„Děti, važte si míru, svobody, vlasti a svých domovů, neboť to je ten největší dar od Boha.“**

*Proto nezapomínejme.
Vladimír Kašík st.*

Prušánky

Legionáři z Prusánek

Součástí prvního československého odboje, jehož cílem bylo svržení Rakousko-Uherska a vytvoření samostatného československého státu, byli i českoslovenští legionáři. Označovaly se tak jednotky československých vojáků, které vznikaly nejprve na ruské frontě, kde už v roce 1914 vznikla první jednotka dobrovolníků, tzv. Družina, která se vytvořila z našich krajanů usazených v Rusku. Obdobné jednotky se poté tvořily i na frontě francouzské a později italské. Postupem doby se k těmto oddílům připojovali i vojáci, kteří zprvu bojovali na straně Rakouska, ale v průběhu válečných operací byli zajati nebo sami přeběhli. Jejich postavení pak bylo víc než komplikované, neboť zajatí legionáři byli rakouskou stranou chápáni jako váleční zběhové a hrozila jim poprava.

Legionáři byli jistým trumfem v rukou T. G. Masaryka ve snaze etablovat vznikající Československou republiku. Ukázal, že sice neexistuje Československo, ale už má své vlastní vojenské jednotky. Po vzniku Československa představovali naši legionáři ve společnosti jistou elitu a tvořili i oporu nového státu. Nejprve se vraceli legionáři ze Západu, pak ti ruští. Po pádu carské říše totiž neměly ruské legie žádnou jistotu, co s nimi bude. Západní cestou se vrátit domů nemohly, a tak jediná cesta vedla na východ, přes Si-

Památník padlých v 1. světové válce na místním hřbitově Foto: Dr. Jana Kamenská

biř. Tato pouť trvala několik let, často se o ní mluví jako o cestě kolem světa. Po návratu byli legionáři bráni jako ti, kdo se zasloužili o vznik republiky a v časech první republiky byli doslova legendami. Sami se hned zapojovali do budování státu – díky svým zkušenostem zejména do budování armády. V československých legiích bojovalo i dvacet dva statečných mužů z Prusánek.

V kronice z té doby jsou popsány příběhy dvou bratrů - legionářů:

„Italský legionář Karel Hřebačka, který se narodil v roce 1895, narukoval na jaře roku 1915 k 25. pluku zeměbrany do Svätého Hypolitu. Po dvouměsíčním výcviku jel na ruskou frontu k Vladimíru Volyňskému. Tam byl až do dubna 1916, když byl raněn kuličkou do pravé nohy pod koleno přes kost. Pak byl převezen do Prahy do nemocnice, kdež si poležel asi osm měsíců. Koncem ledna roku 1917 jel znovu na ruskou frontu, kdež si pobyl asi dva měsíce a na jaře roku 1917 byl převezen s celým plukem na italskou frontu. Na této strašné frontě si pobyl až do června roku 1918. Dne 15. 6. 1918 při 13. ofenzivě na řece Piavě na nevyšokém kopci Montelo se už několik dní odehrávala strašná bitva. Při této bitvě v tento den odpoledne byl šikovatel Karel Hřebačka zajat. Skrýváje se v houštině byl svědkem, jak italští vojáci stříleli vzdávající se rakouské důstojníky. Když byli tito postřílení, tak ještě jich Italové svými noži rozpárali a pak od nich odešli, avšak za chvíli se vrátil jeden z těchto barbarů a vybral z kapes důstojníků všechno, co se mu líbilo. Když byl hotov, tak jej upozornil na sebe Hřebačka Karel, který dal ruce vzhůru a vzdával se mu do zajetí. Avšak nebyl brán na milost. Přestože se vzdával tomu Italovi, tento namířil pušku a střelil po Karlu Hřebačkovi, trefil jej do levé ruky v zápěstí. Pak přiskočil k němu a svým útočným nožem začal píchat do raněného Karla Hřebačky. Píchnul jej pětkrát a pak oloupil ho o všechno a vlekl zpět k bitevní čáře, kdež mu ještě nafackoval a pustil ho mezi skupinu zajatců. Načež byli všichni odvedeni pryč za frontu, avšak kudy šli, všude byli fackováni od Italů. Až konečně byli z toho vysvobozeni, byvše naloženi na nákladní auto a odvezeni na nádraží a Karel Hřebačka do nemocnice do města Janova. Když se uzdravil, tak se přihlásil dne 25. 9. 1918 do české legie. Domů přijel dne 24. 12. 1918. Pak při obsazení Slovenska se zúčastnil

Legionář Karel Hřebačka s manželkou a synem

v bojích proti Maďarům.“

„Jeho bratr Vojtěch Hřebačka, který se narodil v roce 1892 v Prusánkách, byl ruským legionářem. Nastoupil vojenskou službu v rakousko-uherské armádě k 3. pluku v roce 1913, 9. září 2014 byl zajat u Lublinu a odeslán na Sibiř až za Bajkalské jezero, poblíž Mongolska. Jízda tam trvala dvacet čtyři dní, bylo to asi 7500 kilometrů. V roce 1918 se přihlásil do československé legie, které se tvořily v evropském Rusku. Čechoslováci do legie vstupovali z uvědomění k těžce zkoušenému národu habsburskou nadvládou. Po pádu carské vlády v Rusku odjížděli československé legie ze Sibiře do Vladivostoku přes Čínu. Na lodi „Edellyn“ cestoval Vojtěch Hřebačka kolem světa přes Japonské moře Tichým oceánem s třídenní zastávkou v Honolulu na Havajských ostrovech, dále Panamským průplavem, Atlantickým oceánem, Gibraltarskou úžinou, podél afrických břehů, kolem Sicílie do Terstu. Vlakem do Českých Budějovic, do Brna a pak do Prusánek. Plavba trvala šedesát tři dny, domů se navrátil 15. srpna 1920.“

Československé legionáře a jejich ideály bychom si měli stále připomínat, když pro nic jiného, tak určitě pro jejich oddanost svému národu, za který byli ochotni bojovat...

Připravila: Dr. Jana Kamenská

Starý Poddvorov

100. výročí Československa

28. října 1918, v den vzniku republiky se v naší obci konala slavnostní schůzka, na které promluvil pan řídící Zdeněk Sadovský.

„My jsme zvítězili, mnozí tomu nechtěli věřit, že porážka rakouského vojska by byla našim vítězstvím.“ /Cit: kronika obce/

18 občanů Starého Poddvorova se zapojilo do zahraničního odboje a podílelo se na boji o nové Československo.

Legionáři z ruské fronty:

Vendelín Kašík – byl zajat 4. listopadu 1914 u Jaroslavi, 31. července 1918 byl přijat do legií. Sloužil u 3. střeleckého pluku až do 21. ledna 1920.

Pavel Svoboda – padl do ruského zajetí 2. listopadu 1914 u Převorska. Do legií vstoupil 15. července 1916 v Razumovce. Do výslužby byl propuštěn jako svoidník 1. dubna 1920.

Josef Plecák – padl do zajetí 24. listopadu 1914 u Krakova a přihlásil se do legií v Omsku 13. května 1919. Vyřazen byl 21. února 1920.

Josef Bortlík – zajat byl v roce 1916 u Lucku, vstoupil do legií 21. června 1918 u Novonikolajevska, demobilizován ve vlasti v hodnosti vojína 26. ledna 1921.

Florián Blažek – zajat 24. listopadu 1914 u Krakova, vstoupil do legií 30. září 1918, demobilizován 27. srpna 1921.

František Bartál - 19. března 1915 zajat

Pomník u školy na památku padlých

na východní frontě, 25. srpna 1917 se přihlásil do legií u Baryšovky, demobilizován 27. září 1920.

Pavel Jurkovič – zajat 24. listopadu 1914 u Krakova, do legií byl přijat 6. června 1918 v Petropavlovsku.

Antonín Blažek – zajat 3. dubna 1915 u Krystynpole, vstoupil do legií v Samaře 20. října 1918, demobilizován dne 27. dubna 1920.

František Prygl – zajat u Přemyšlu dne 22. března 1915, 25. září 1918 vstoupil do legií v Samaře, demobilizován 4. června 1920.

František Bačík – přihlásil se do legií v Potolovce 16. srpna 1917, demobilizován 31. prosince 1919.

František Dáňa – nebyly nalezeny žádné údaje.

Legionáři z italské fronty:

Metoděj Mikuš - zajat 9. srpna 1917 u Sela s ostatními příslušníky pluku z Hodonína. Dne 11. května 1918 byl zařazen do československého zahraničního vojska. Sloužil na velitelství 6. střelecké divize v Itálii, demobilizován dne 31. ledna 1921.

Johann Kašík – zajat na italské frontě. Josef Bílek – zajat u Monte Cucco, do legií byl přijat 29. listopadu 1918 jako střelec.

Petr Prygl – zajat 28. ledna 1918 v Itálii u Monte Rosso. Do legií přijat ve Foligno 15. dubna, ale již 27. května 1918 byl zařazen do zdravotnického oddí-

lu. Odešel na neurčitou dovolenou, činnost v legiích se mu započítává jen do 18. dubna 1919.

Do I. světové války narukovalo 185 mužů obce, na bojišti padlo nebo v nemocnici zemřelo 31. Zůstalo po nich 17 vdov a 42 sirotek.

Na památku padlých v této kruté válce byl postaven u školy pomník až 15. srpna 1939, jehož autorem je sochař Ferda Štábla z Hodonína. Vysvěcen byl 18. srpna 1939 P. Václavem Skalníkem z Čejkovic.

Na počest 100. výročí vzniku našeho demokratického státu obec dala zhotovit na obecní zvonici nový zvon, který ponese jméno sv. Václava, patrona naší země. Vyrobita jej firma Marie Tomáškové-Dytrychové z Brodku u Přerova.

Na finančních nákladech se mohou podílet občané formou veřejné sbírky.

Připravila: Miroslava Hajdová

8. střelecký pluk Slezský od Baryšovky, František Bartál byl členem tohoto pluku

Legiovlak – návrat domů

Nalodění legionářů ve Vladivostoku

Metoděj Mikuš, legionář italské fronty

Tvrdonice

Vznik ČSR:

Zápis o dění ve Tvrdonicích

Československá republika vyhlášená dne 28. října 1918, znamenala národní osvobození Čechů a Slováků, kteří vytvořili společný stát.

O průběhu památného dne nás informuje školní kronika:

„Rakousko - uherská vláda prohlásila se ochotnou vstoupiti do jednání o míru a okamžitě příměří mezi Rakousko-Uherskem a nepřátelskými státy na všech frontách Rakouska-Uherska. Téhož dne – památného dne - 28. října 1918 prohlášen Československý stát a Národní výbor, nadaný důvěrou veškerého lidu Československého, přejal jako oprávněný a zodpovědný činitel správu státu do svých rukou. Odvěký sen lidu československého stal se skutkem.

Dne 28. října 1918 pořádán byl za příčinou prohlášení samostatnosti českého státu slavnostní pochodňový průvod po osadě za veselých zvuků hudby a nadšených zpěvů, jehož se zúčastnila též školní mládež“.

Z obecní kroniky se dále dovídáme, že „v Tvrdonicích se v tuto dobu obývaly právě hody a když přišla telegrafická zpráva o převratu na poštovní úřad, vše vyrukovalo na náměstí – lid i hudba a vše v průvodu obešlo osadu hlavními ulicemi za hudby a zpěvu národních písní, pak se tancovalo dál“.

Dne 2. listopadu se konala první schůze obecního výboru v samostatném státě, o níž zápis říká: „Starosta zahájil schůzi vítáním přítomných a provolává v první této schůzi za trvání československého státu a jeho trvání na zdar! Předčítá přípis Okresní národní rady o ustavení místní hospodářské rady. Ponechává se valné hromadě obce, která se koná zítra v neděli

Starosta sděluje oznámení okresního hejtmanství, aby v obci ustavena byla Československá lidová stráž ku konání bezpečnostní stráže pro Tvrdonice a okolí.....“

Z dalších zápisů se dovídáme, že hospodářská rada byla v obci skutečně ustavena a uspořádala sbírku potravin pro hladovějící města. Ustavena se rovněž „místní národní stráž“, která však již v prosinci byla rozhodnutím obecního výboru zrušena a bylo rozhodnuto „po pořádku obecní vartu konat bezplatně“. Mladá republika se dále vyvíjela, prodělávala své „dětské nemoci“ jak na nejvyšších místech ve státní správě, tak i na venkově. Nejinak tomu bylo ve Tvrdonicích.

Vzpomeňme zde však ještě těch, kteří se zasloužili o její vznik na bojištích první světové války, s jejímž koncem je vznik samostatného státu bezprostředně spjat. To ona otřásla dosavadním uspořádáním světa způsobem do té doby nevídaným. Velké evropské říše vzaly za své, mezi nimi i Rakousko-Uhersko. Velkou zásluhu na tom bezpochyby měli naši legionáři.

Vzpomeňme slov T. G. Masaryka: „Dosáhli jsme své samostatnosti odporem a revolucí proti Rakousku - Uhersku. My jsme si svou samostatnost vybojovali na Sibiři, ve Francii, Itálii. Ta revoluce však byla zvláštní. Její branná forma nebyla provedena doma na našem území, nýbrž za hranicemi, na územích cizích. Musili jsme se jako národ zúčastnit světové obranné války. Bez této účasti bychom nebyli své samostatnosti dosáhli – jistě ne v míře, ve které jsme ji dosáhli....“

Bezesporutak, spolu s nimi, musíme vzdát hold všem našim krajanům, kteří stáli u vzniku československých legií v zahraničí. Bylo mezi nimi i více než třicet Tvrdončanů. Bojovali v ruských, francouzských

i italských legiích. Někteří padli, někteří se vrátili domů k rodinám a zažili lepší i horší časy. Protože doba po roce 1948 nepřála vzpomínkám na jejich hrdinství a životy, mnoho o nich dnes nevíme. Jenom v některých rodinách se ještě povídá že „stařeček byli legionář“, někde mají fotku, někde staré vyznamenání a někde třeba ani nevědí....

Nám se podařilo vypůjčit fotografii od rodiny Turečkové, na které je v dolní řadě sedících mužů druhý z pravé strany Jan Kukla, který sloužil v ruských legiích. Podařilo se mu válku přežít, dostat se domů a celý svůj další život prožít ve Tvrdonicích. Jemu i dalším patří naše vzpomínka.

Ve Tvrdonicích připravujeme v rámci oslav 100. výročí založení Československa jeden z pořadů našich národopisných slavností. **Konkrétně v sobotu 2. června ve večerních hodinách program s názvem Či sů hody ?! V sobotu 29. září připravuje obec slavnost „Sázení lípy“ za široké účasti spolků, organizací, školy a občanů obce.**

Připravily:

Mgr. P. Brabcová a Z. Šlichtová

Týnec

Týnec v prvních letech Československé republiky

Vznikem republiky v r. 1918 se naše kronika moc nezabývá, zřejmě proto, že byla dopsána zpětně v r. 1922 učitelem Josefem Kopeckým. Zapsal, že ve válce padlo 11 mužů, do legionářského hnutí se zapojilo 28 mužů.

Pomník T.G.M. s deskou se jmény padlých byl odhalen až v r. 1938. Zpráva o vzniku republiky se dostala do obce 28.10. večer, obyvatelé se sešli v obecním hostinci a přijali zprávu s nadšením. Ve volbách v r. 1919 bylo zvoleno 10 sociálních demokratů, 5 republikánů a 3 lidovci. Starostou se stal František Chrástek – učitel, po dvou letech ho nahradil Mikuláš Kokrhel. Z církve římskokatolické vystoupilo na 100 osob, přestoupili k jiným církvím nebo zůstali bez vyznání. Bylo založeno několik spolků se sportovním i politickým zaměřením. V roce 1922 uvedl kronikář, že je v obci 230 domů, škola z roku 1913 měla 234 žáků, byla zřízena sokolovna z bývalé obecní hospody – dnes tam stojí kulturní dům, v r. 1940 se zde začalo promítat kino. Obecní hostinec vznikl z bývalé školy z roku 1832 s přístavbou z roku 1885 (nyní obecní úřad). Hodně lidí pracovalo v místním lese, mnohé na sezónu zaměstnávaly cukrovary v Hodoníně a Břeclavi. V obci bylo po r. 1920 25 soukromých živnostníků. Obecní knihovna měla asi 200 svazků.

Další významné a zajímavé změny uvedeme heslovitě podle brožury Dějiny obce Týnec v datech z r. 2001:

1919 – do kostela koupeny varhany, které slouží dodnes, i když by potřebovaly opravu, v r. 1925 pořízen betlém a nové zvony místo zrekvírovaných v r. 1917.

1924 – vybudována státní silnice od radnice kolem kostela ke stávající silnici, v dalších letech byly postupně budo-

Pohlednice se čtyřmi záběry z obce z 1. pol. 20. století, archiv obce

vány a zpevňovány cesty kamenem se sklonem do středu vozovky, který sloužil místo kanalizace, při deštích voda tekla do Kyjovky.

1925 a 1956 – prováděna regulace Kyjovky, při prvních úpravách byl napřímen tok, dokonce přes zbytky týneckého hradu na tzv. Valech, postaven most, který byl zbořen při osvobození v roce 1945 a pak znovu vybudován.

V roce 1926 se objevily v obci první zemědělské stroje – secí, žací na trávu i obilí s hrstovačem a mlátičky.

1929 - přes týnecký katastr vedlo vedení vysokého elektrického napětí, v roce 1930 postaven transformátor u kostela a přípojky k domům, ale pouze pro svícení slabými žárovkami.

1930 - asi 10 studentů poprvé jezdilo na gymnázium do Hodonína, na vysoké škole nestudoval nikdo. V r. 1931 začali někteří chodit na měšťanku do Moravské Nové Vsi, ostatní zůstali ve škole v obci. V roce 1938 měla škola 143

Současná budova školy

žáků, v měšťance 14, na gymnáziu 3. V roce 1931 bylo nacvičeno a sehráno 17 divadelních her. Ochotnické divadlo se v obci udrželo s válečnou přestávkou do r. 1976.

V r. 1935 při celostátním sčítání zjištěno 7968 ovocných stromů a keřů, v tomto roce skončilo hromadné pasení dobytka, v r. 1937 sečteno 278 hus, 1826 slepic, 46 kachen.

V roce 1936 byl pro obec zakoupen starší kufříkový psací stroj, do té doby se vše úřední psalo ručně. V roce 1938 byl v Týnci jediný telefonní aparát, nejprve v hospodě, potom v chodbě obecního úřadu.

V r. 1939 postavena mostní váha u silnice – dnes zastávka autousu.

Toto je stručný výtah zajímavých událostí doby, kterou už téměř nikdo nepamatuje. Lidé oceňovali, že mají svoji republiku, ale vesnický život šel dál.

Připravila: Věroslava Hesová, foto archiv obce, Halady, Zoubková

Sokolovna v Týnci dříve...

... a dnes

Mikroregion Weinviertler Dreiländereck

Obchvat obce Drasehofen

V sobotu dne 7. 4. 2018 pozvala společnost ASFINAG na slavnostní otevření stavby 5 kilometrů dlouhého obchvatu okolo Drasenhofenu.

Programem provázela moderátorka ORF Eva Pözl. O rozhovor byli požádáni mimo jiné jednatel společnosti ASFINAG Alexander Walcher, hejtmanka Johanna Mikl-Leitner, předseda spolkového sněmu Karl Wilfing und starosta Drasenhofenu Reinhard Künzl. Všichni řečníci zdůraznili zlepšení kvality života pro obyvatele obce, které lze očekávat otevřením obchvatu na podzim 2019. Hejtmanka Johanna Mikl-Leitner hovořila v souvislosti s celým projektem A5 také o nové živoucí tepně pro náš region, o kterou region touto výstavbou usiluje.

V současnosti projíždí Drasenhofenem denně až 1800 nákladních vozidel.

V tomto silničním úseku se investuje kolem 50 miliónů euro. Začátek tvoří zemní stavební práce, přesune se milión kubických metrů země a zbuduje celkem 8 mostů.

Drasenhofen, zahájení stavby obchvatu

Poysdorf prezentuje své městské víno, městské frizzante, městský sekt 2018

Dne 18. května zvolilo město vína a Sekthochburg Poysdorf 2018 svá všemi oblíbená „městská vína“. Do soutěže bylo přihlášeno 27 vín Weinviertel DAC, 9 červených vín, 7 frizzante a 6 sektů. Ve dvou kolech soutěže vzešli vítězové ze všech vín podaných z obce Poysdorf.

And the winner is...

U bílých vín je vítězem pro rok 2018 Veltlínské zelené, Weinviertel DAC z vinařství Kalser. U červených vín bylo městským vínem 2018 zvoleno víno Zweigelt z vinařství Neustifter. Městské frizzante 2018 pochází z vinařství Hirtl a u sektů zvítězilo vinařství Heinz Heger.

Zámecký festival Wilfersdorf

Zámecký festival Wilfersdorf dosáhl popularity překračující hranice regionu. Liechtensteinský zámek v pozadí nabízí romantickou kulisu pro letošní operetu „Sissy“ od Fritze Kreislera. Tento kus se odehrává v srpnu 1853 a vypráví o prvním setkání a schůzkách mezi Sissy a Franzem Josefem.

Premiéra: 29. června; další termíny: 30. června a 5. - 7. července, vždy 20.30 hodin. Předprodej vstupenek na obecním úřadě Wilfersdorf, tel. +43 2573 2366-11 nebo na oeticket.com. Kombinované vstupenky ve spojení s prohlídkou zámku, muzea Heimatmuseum, dvorním sklepením a návštěvou zámeckého heurigen-sklepa nebo přeshraniční „zámecká tour“.

Rezervace: Kultur- und Tourismusverein Liechtenstein - Schloss Wilfersdorf, office@liechtenstein-schloss-wilfersdorf. Více informací najdete na: www.schlossfestival.at

Ortsumfahrung Drasenhofen

Am Samstag den 7.4.2018 lud die ASFINAG zur Spatenstichfeier der 5 Kilometer langen Umfahrung von Drasenhofen ein. Durch das Programm führte die ORF Moderatorin Eva Pözl. Zum Interview gebeten wurden unter anderen ASFINAG-Geschäftsführer Alexander Walcher, Landeshauptfrau Johanna Mikl-Leitner, Landtagspräsident Karl Wilfing und Bürgermeister Reinhard Künzl von Drasenhofen. Alle Redner unterstrichen die Verbesserung der Lebensqualität für die Bewohner der Gemeinde, die ab der Eröffnung im Herbst 2019 zu erwarten sei. Landeshauptfrau Johanna Mikl-Leitner sprach im Zusammenhang mit dem Gesamtprojekt A5 auch von einer neuen Lebensader für unsere Region, die mit diesem Infrastrukturausbau angestrebt wurde. Momentan fahren bis zu 1800 Lastkraftwagen am Tag durch Drasenhofen. Rund 50 Millionen Euro werden in diesen Straßenabschnitt investiert. Den Anfang machen die Erdbauarbeiten, es werden eine Million Kubikmeter Erde bewegt und insgesamt 8 Brücken errichtet.

Poysdorf präsentiert seinen Stadtwein, Stadtfrizzante, Stadtsekt 2018

Zum achtzehnten Mal in Folge kürte die Weinstadt und Sekthochburg Poysdorf 2018 ihre allseits beliebten „Stadtweine“. Für den Bewerb eingereicht wurden 27 Weinviertel DAC, 9 Rotweine, 7 Frizzante und 6 Sekte. In 2 Bewertungsrunden wurden aus allen aus der Großgemeinde Poysdorf eingereichten Weinen die Gewinner ermittelt.

And the winner is...

Bei den Weißweinen ist der Sieger für 2018 ein Grüner Veltliner, Weinviertel DAC aus dem Weingut Kalser. Bei den Rotweinen wurde der Zweigelt vom Weingut Neustifter zum Stadtwein 2018 gekürt. Der Stadtfrizzante kommt aus dem Weingut Hirtl und bei den Sekten hatte das Weingut Heinz Heger die Nase vorn.

Poysdorf präsentiert seinen Stadtwein

Schloss Festival Wilfersdorf

Das Schlossfestival Wilfersdorf hat bereits über die Regionsgrenzen hinaus Bekanntheit erlangt. Das Liechtenstein-Schloss im Hintergrund bietet eine romantische Kulisse für die diesjährige Operette „Sissy“ von Fritz Kreisler. Das Stück spielt im August 1853 und erzählt von der ersten Begegnung und Treffen zwischen Sissy und Franz Joseph. Premiere: 29. Juni; weitere Termine: 30. Juni und 5. - 7. Juli, jeweils 20.30 Uhr. Vorverkaufskarten am Gemeindeamt Wilfersdorf Tel. +43 2573 2366-11 oder auf oeticket.com. Kombikarten in Verbindung mit Führungen durch das Schloss, dem Heimatmuseum, der Hofkellerei und Schlossheurigenbesuch, oder der grenzüberschreitenden „Schlössertour“. Reservierung beim Kultur- und Tourismusverein Liechtenstein-Schloss Wilfersdorf.

Kalendář akcí na Podluží

Datum	Obec	Název akce
červen 2018		
1.6.	Kostice	Dětský den
1-3.6.	Tvrdonice	Podluží v písni a tanci 65. ročník
2.6.	Lužice	Dětský den
	Mikulčice	Den dětí
	Nový Poddvorov	Oslava dne dětí
3.6.	Dolní Bojanovice	Slavnost Těla a Krve Páně
	Starý Poddvorov	Den dětí
	Lanžhot	Boží tělo
9.6.	Kostice	Putování za vínem
	Tvrdonice	Otevřené sklepy
	Týnec	Muži vaří guláš
10.6.	Dolní Bojanovice	Slavnost Nejsvětějšího Srdce Ježíšova
	Dolní Bojanovice	Koncert k 60. výročí DH Bojané
	Dolní Bojanovice	Farní den
	Lanžhot	Zpívání ženských sborů
	Starý Poddvorov	Slavnost Božského Srdce
16.6.	Prušánky	Turnaj ulic
	Týnec	Akce vinařů na Hradištku
	Nový Poddvorov	Den otevřených sklepů
16.-17.6.	Lužice	Oslavy 110. výročí ZŠ Lužice
21.6.	Mikulčice	Divadelní představení žáků 9. třídy
22.6.	Prušánky	Svatojánská noc
23.6.	Josefov	Dětský den
	Ladná	Guláš cup
	Prušánky	K Nechorám do sklepa
27.6.	Mikulčice	Závěrečná besídka dětí hud. kurzu
30.6.	Mikulčice	Buchto, upeč buchtu
	Tvrdonice	Koncert Wanastovi Vjegy + Petr Kolář
červenec 2018		
5.7.	Mikulčice	Cyrlometodějská pouť
	Lanžhot	Hasičské závody
6.7.	Lužice	Tenisový turnaj veteránů
	Mikulčice	Vinaři na hradišti
7.7.	Hrušky	Otevřené sklepy
	Kostice	Rybářský výlet
	Lužice	Předhodový večer
8.-10.7.	Lužice	Cyrilské hody
10.7.	Josefov	Ruční stavění máje
14.7.	Josefov	Podlužácká beseda u cimbalu
	Ladná	Fotbalový turnaj ulic
	Lanžhot	Krojový výlet
15.-17.7.	Josefov	Tradiční krojové hody
20.7.	Josefov	Pohodová zábava
20.-21.7.	Tvrdonice	Motohody na Podluží
21.7.	Hrušky	Hasičské závody
28.7.	Josefov	Pohárový turnaj ulic
	Tvrdonice	Ruční stavění máje
	Mikulčice	Jak šel kroj - výstava
srpen 2018		
3.-6.8.	Starý Poddvorov	Tradiční krojované hody
4.8.	Dolní Bojanovice	Beseda u cimbalu
	Josefov	Plikač trophy Cup
	Tvrdonice	Zpívání pod tvrdonskú májů
	Prušánky	Noční soutěž SDH O pohár starosty obce

Datum	Obec	Název akce
4.8.	Lanžhot	Přehlídka dechovek
5.-7.8.	Tvrdonice	Tvrdonské hody
8.-11.8.	Dolní Bojanovice	Letní kino
11.8.	Josefov	Turnaj ulic v malé kopané
	Prušánky	Předhodová beseda u cimbalu
	Kostice	Rybářský výlet - zábava
	Starý Poddvorov	Turnaj uliček Čekačka vs. Rádek
12.8.	Mikulčice	XIX. ročník veřejné soutěže ve stříbě
12.-14.8.	Prušánky	Krojované hody
17.8.	Mikulčice	Těšice-Mikulčice zápas v kopané neregistr. hráčů
	Mikulčice	Taneční párty pod zeleným
17.-19.8.	Kostice	Motosraz Bahenní párty
17-25.8.	Mikulčice	Výstava obrazů P. Vavryse
18.8.	Mikulčice	Předhodový večer
	Moravský Žižkov	Předhodové zpívání
19.-21.8.	Mikulčice	Mikulecké hody
	Moravský Žižkov	Krojované hody
24.8.	Prušánky	Rozloučení s prázdninami
25.8.	Hrušky	Předhodové zpívání
	Mikulčice	Víno a burčák z otevřených sklepů
	Tvrdonice	Zarážání hory
26.-28.8.	Hrušky	Bartolomějské hody
29.8.-1.9.	Tvrdonice	Letní kino
září 2018		
1.9.	Hrušky	Hruškiáda
	Lužice	Prkač cup
	Josefov	Zarážání hory
	Kostice	Country zábava
	Moravský Žižkov	Zarážání hory
	Prušánky	Zarážání hory
	Týnec	Předhodová beseda u cimbalu
	Nový Poddvorov	Hody
2.-3.9.	Týnec	Hody pod zeleným
8.9.	Dolní Bojanovice	Pouť do Žarošic
	Josefov	Josefovský helovín
	Lužice	Vinobraní
9.9.	Tvrdonice	Slavnost posvěcení kostela sv. Mikuláše
12.9.	Lanžhot	Hody v MS
14.9.	Lanžhot	Předhodové zpívání
15.9.	Lužice	Barevné odpoledne pro děti
	Prušánky	Vinobraní pod Nechory
15.-16.9.	Starý Poddvorov	Dýňový víkend, Krojované vinobraní
	Lužice	Výstava drobného dom. zvířectva
16.-18.9.	Lanžhot	Hody
21.9.	Ladná	Předhodovní zpívání
22.9.	Hrušky	Guláš cup
22.-23.9.	Ladná	Krojované hody
23.9.	Lanžhot	Hodky, Poděkování za úrodu
	Dolní Bojanovice	Běh Burčáková šestka
27.9.	Mikulčice	Akropole Cross, běh rasticovým městem
28.9.	Kostice	Podzimní posezení na Kopance
29.9.	Ladná	Krojované hodky
29.9.-1.10.	Mikulčice	Bubenická dílna
30.9.-2.10.	Dolní Bojanovice	Svatováclavské krojované hody

Tipy do kalendáře pošlete na info@podluzi.cz

Kalendář akcí na Podluží

Datum	Obec	Název akce
říjen 2018		
1.10.	Lužice	Den pro seniory
5.10.	Tvrdonice	Setkání seniorů
6.10.	Dolní Bojanovice	Pochod slováckými vinohrady
	Josefov	Pochod slováckými vinohrady
7.10.	Dolní Bojanovice	Hodky s vinobraním
10.10.	Hrušky	Běh Boba Zháňala
13.10.	Kostice	Předhodovní zpívání, Stavjání máje
14.-15.10.	Kostice	Hody
20.10.	Josefov	Drakiáda
	Ladná	Drakiáda
25.10.	Hrušky	Lampionový průvod
27.10.	Prušánky	Guláš fest
27.-28.10.	Prušánky	Tradiční podzimní výstava
28.10.	Mikulčice	100. výročí založení Československé republiky
	Mikulčice	výstava (28.10.-11.11.)
listopad 2018		
9.11.	Mikulčice	Podzimní setkání

Datum	Obec	Název akce
10.11.	Kostice	Květnové posezení na Kopance
11.11.	Mikulčice	Májové posezení seniorů
16.11.	Mikulčice	Velkomoravské stezky, cyklovýlet
18.11.	Kostice	Den matek
24.11.	Josefov	Operetní představení ke svátku matek
	N. Poddvorov	Oslava dne matek
	Tvrdonice, Lanžhot	Svátek matek
25.11.	Josefov	Setkání mužáckých sborů na Podluží
	Mikulčice	Turnaj v nohejbale o putovní pohár starosty obce
	Lužice	Přehlídka Vetrbř Podluží
30.11.2018	St. Poddvorov	Lázeňské odpoledne
prosinec 2018		
1.12.	Hrušky	Vánoční veselení
	Týnec	Vánoční inspirace
	Mikulčice	Dlouhé zimní večery - výstava (1.-31.12.)
	Lanžhot	Vánoční jarmark
2.-9.12.	Dolní Bojanovice	Vánoční výstava
2.12.	Mikulčice	Zpívání u ván.stromu

Přehled výrobců krojů a součástí krojů na Podluží

Druh výrobku	Jméno	Kontakt
Dolní Bojanovice		
Šití a vyšívání červenic, kordulí dívčích i chlapeckých, šátečků, rožků, kabaní, košil	Markéta Malániková	tel. 728 572 846
Šití krojových košil, rukávců, košílek pod rukávce, kasaníc, sukní, slováckých šatů	Helena Pazderková	tel. 732 455 795
Malování mašlí	Blahová Anna	
Josefov		
Šití chlapeckých kabaní, malování, vyšívání plátěných košil, kloboučků a toček	Vladislava Lekavá	tel. 724 764 561
Čižmy	Martin Tomašík	martinjanulik@seznam.cz
Šití rožků a šátečků	Štěpánka Pavková	tel. 602 517 980
Kostice		
Šití a vyšívání červenic a modřic	Zdeňka Rabušicová, Nová 109	tel. 725 544 905
Lanžhot (informace MÚ Lanžhot)		
Čižmy	Marek Tureček	731 479 760
Fiauky	Jarmila Hrnčířová	728 045 832
Červené vyšívání na košili	Bronislava Bartošová	606 846 596
	Dana Létalová	776 143 468
Vyšíváčky	Marie Holobrádková	728 283 737
	Marie Kořínková	721 832 187
	Hana Tučková	721 381 438
Lajbl	Alena Škrobáčková	704 782 787
Malování mašlí	Marie Švirgová	728 037 908
	Silvie Markovičová	721 036 234
	Božena Růžičková	605 511 695
	Michaela Jurošková	721 538 367
	Dagmar Jurošková	721 538 368
Pérko na guláč a mašle, červený šátek	Ludmila Ciprysová	702 655 820
Šití sukní	Jitka Gálová	775 651 126
	Marie Petřlová	720 282 214
Lužice		
Mužácké šaty, sukně, jupky, kasanice, krejzlíky, třaslavice, lajbl, kabaně atd.	Vladka Magdolenová	tel. 605 751 996
Moravský Žižkov		
Šití krojů	Věra Vašíčková	tel. 721 459 112

MAS Dolní Morava podporuje (nejen) zemědělce

Místní akční skupina Dolní Morava zpracovala znění svých výzev, veškerou dokumentaci nutnou pro administraci a vyhlásila své první výzvy pro území MAS Dolní Morava.

Jako první vyhlásila 14.12.2017 výzvu pro zemědělce a drobné podnikatele z Programu rozvoje venkova (PRV). Do těchto výzev se mohli přihlásit žadatelé, kteří chtěli rozvíjet své zemědělské či nezemědělské podnikání, díky nastaveným programům bylo možné podpořit nejrůznější stroje, zařízení, technologie ke zpracování zemědělských produktů, podpora směřovala i do oblasti agroturistiky nebo řemesel.

Do této výzvy se přihlásilo 8 žadatelů a všichni se svými žádostmi uspěli. MAS Dolní Morava tak podpořila v regionu vinaře, ať už nákupem technologií nebo traktoru do vinice, dále podporu získalo restaurační zařízení, penzion pro turisty. Dotací MAS podpořila ve svém území dokonce i zpracování kávy či pivovar. Vzápětí po dokončení hodnocení první výzvy PRV jsme vyhlásili druhou výzvu, a to ve stejném znění. Do této výzvy se přihlásilo celkem 9 žadatelů z řad zemědělců, vinařů a podnikatelů. V současné době probíhá hodnocení těchto žádostí.

V březnu 2018 MAS Dolní Morava vy-

hlásila svou první výzvu z Operačního programu Zaměstnanost na podporu prarodinných opatření, v našem případě příměstských táborů. Cílem tohoto dotačního titulu je podpořit zaměstnané rodiče v péči o děti v době školního volna. V tuto chvíli je příjem žádostí uzavřen a probíhá hodnocení dvou přijatých žádostí.

Další vyhlášenou výzvou MAS je druhá výzva OPZ Sociální podnikání. Tato dotace má podpořit podnikatele, kteří se rozhodnou pomoci se začleněním sociálně znevýhodněných osob. Výzva bude otevřena do 8.8.2018

V nejbližší době předpokládáme vyhlášení prvních výzev z Integrovaného regionálního operačního programu. Tyto výzvy se budou týkat sociálního podnikání, komunitních center, infrastruktury základních škol a Integrovaného záchranného systému.

MAS Dolní Morava také podala žádost o změnu Strategie CLLD, která nám umožní vypisovat výzvy z Operačního programu Životní prostředí. Výzvy MAS pro oblast životního prostředí by mohly být vypsané na přelomu roku 2018 a 2019 a týkat se budou protierozních opatření, biocenter či veřejné zeleně.

Vypravěčské dílny Martina Haka

Projekt „Místní akční plán vzdělávání pro ORP Hodonín“ nabízí v zimních měsících školám, pedagogům i žákům další zajímavé aktivity. Jednou z nich byly Vypravěčské dílny Martina Haka, které MAS Dolní Morava pořádala ve spolupráci s Městskou knihovnou Hodonín ve dnech 17. až 19. ledna v prostorách knihovny na ulici Brandlova a Národní třída. Učitel Mgr. Martin Hak přijel s programem na podporu čtenářské gramotnosti, ve kterém velmi poutavým a pro děti zábavným způsobem rozvíjel příběhy z knihy spisovatelky Daniely Krolup-perové.

Děti ze tří hodonínských základních škol byly po celou dobu interaktivně zapojovány do programu. Cílem bylo porozumění psanému textu a podpora fantazie a představitivosti dětí.

Aktuálně o projektech

Místního akčního plánu vzdělávání

Projekt „Místní akční plán vzdělávání pro ORP Hodonín“ se pomalu chýlí ke konci a také proto byl v měsíci lednu svolán Řídící výbor, který měl za úkol schválit finální dokumenty projektu. Jednalo se zejména o schválení Analytické části dokumentu MAP, Implementačního a Akčního plánu a následně o schválení celého finálního dokumentu MAP. Byl také schválen aktualizovaný Strategický rámec s investičními záměry jednotlivých škol v území. Realizační

tým dále informoval Řídící výbor o Memorandu o spolupráci, které podepsali všichni aktéři ve vzdělávání v území a o přípravě projektu „Místní akční plán vzdělávání v ORP Hodonín II“. Projekt je aktuálně ve fázi věcného hodnocení a jeho realizace je naplánována od měsíce června 2018. Jeho realizací budeme moci pokračovat v prohlubování spolupráce škol a uskutečňováním aktivit, které vzešly z diskuzí na Předmětových kabinetech.

Projekt Milion stromů pro krajinu

Web milion-stromu.cz se stále rozrůstá o nové výsadby. Spousta lidí, organizací, spolků a přátel přírody, neustále vkládá na tento web své výsadby s myšlenkou přenechat nezničenou přírodu dalším generacím, další generace vzdělávat v problematice se suchem, erozí půdy a vlivem rostlin na naše podnebí. Přibyly zde nové příručky od odborníků v oboru, na web přibyly nové poznatky od partnerů v rámci projektu „Klimatická zeleň“ a nové poznatky a vědomosti se budou i dále přidávat. Chceme Vás také oslovit s prosbou o přidání Vašich výsadeb na web přes odkaz: www.milionstromu.cz/pridat-vysadbu, kam vložíte pár informací, příběh a fotografie z výsadby a my budeme Vaši výsadbu na webu sdílet.

Šli jsme Vám příkladem a přidáváme výsadbu stromu, která byla realizována dne 29.03.2018 jako slavnostní akt uza-

vření partnerství při spolupráci na společném Slovácku. Více se dočtete www.milionstromu.cz

Cyklovýlet „Otvírání jara na Podluží a Hodonínsku“

Chcete se zviditelnit v celém Regionu Podluží?
Inzerujte v časopisu ZVONY PODLUŽÍ
Více než 8000 výtisků
do všech domácností ve 14 obcích!
Přístupné ceny
a podmínky pro všechny.
Blíže informace na tel.: 777 328 062
nebo e-mailu: info@podluzi.cz

Smelektro

ELEKTRO SMETANA

VELKOOBCHOD • MALOOBCHOD

• Velký výběr elektroinstalačního materiálu, kabelů a svítidel

• Elektromateriál pro domácnost

(úsporné žárovky, LED, vypínače, baterie, prodlužky)

Husova 25, 690 02 BŘECLAV, tel.: +420 774 879 468
obchod@elektro-smetana.cz • www.elektro-smetana.cz

STAŇTE SE SOUČASTÍ FRUJO TÝMU!

Jsmo moderní evropský výrobce potravinářských komponentů a polotovarů a do našeho pracovního týmu hledáme nové posily na pozici:

OBSLUHA VÝROBNÍCH ZAŘÍZENÍ

Vhodné i pro absolventy/ky

Máte SŠ/SOŠ s maturitou, nebo 3 roky praxe v potravinářské výrobě? Jste ochotni pracovat na dvousměnný provoz? Jste fyzicky zdatní, spolehliví a pracovití? Neváhejte se ozvat dle pokynů níže.

PROČ SE K NÁM PŘIDAT?

- Protože na vyšší mzdy máte větší šanci – náš průměrný měsíční výdělek je 20 000 Kč, jste-li úkonní, můžete vaše možnosti ještě rozšířit až na 26 000 Kč, a navíc pro Vás máme pravidelné kvartální odměny
- Protože s Vámi počítáme – pracovní poměr je u nás na dobu neurčitou
- Protože máme krásná, čistá, moderní hala a příjemný kolektiv
- Protože Vám nehodíme do vody – zaručujeme kvalitní zapracování a možnost dalšího kariérního rozvoje je u nás samozřejmost
- Protože si u nás po práci dostatek odpočíváte – díky pracovnímu poručení poskytneme dovolenou až 3 týdnů
- Protože na své zaměstnávce myslíme – připravujeme pro ně

příspěvků / životní pojištění, na dovolenou, poskytneme výhodné telefonní tarify i pro rodinné příslušníky, vyplácíme odměny k životním jubileím, atd.

• Protože Vám nabídneme kvalitní a levné obědy

Pisemné nabídky včetně životopisu zašlete Haně Gergizové, personalistce, na e-mail: kariera@frujo.cz, nebo voláte: 731 691 090

Více o společnosti a další nabídky volných pracovních míst najdete na: www.frujo.cz Místo výkonu práce: Boří les 710, Tvrdonice

stavební s. r. o.

- silniční stavby •
- inženýrské stavby •
- mostní stavby •
- železniční stavby •
- pozemní stavby •
- stavby sportovišť •
- speciální povrchy •
- skládky odpadů •

SWIETELSKY stavební s.r.o., oblast Hodonín
Brněnská 42, 695 01 Hodonín

Turistická asociace Slovácko, z. s. (TAS)

Masarykovo nám. 115/27,
695 01 Hodonín,
IČ 05671116
tel.: +420 777 328 052

PODNIKÁTE V CESTOVNÍM RUCHU

a působíte na Podluží, Hodonínsku, Kyjovsku, Strážnicku,
Veselsku či Horňácku?

Dejte o sobě vědět a zařaďte se do společné databáze
subjektů v cestovním ruchu na Slovácku!

V současné době probíhá na území Slovácka rozsáhlá pasportizace (tvorba databáze) turistických cílů a aktivit, poskytovatelů ubytovacích, stravovacích a dalších služeb v cestovním ruchu.

Informace o vás se tak dostanou do nejrůznějších forem propagace našeho regionu (webové stránky, rezervační systém, sociální sítě, tištěné propagační materiály).

Více o pasportizaci najdete na www.mas-dolnimorava.cz

Přehlídka dětských folklorních souborů v Mikulčicích

Zpěváček Podluží - Starý Poddvorov

Cyklovýlet „Otvírání jara na Podluží a Hodonínsku“

